

matte à rûai.

Haver ardire. V. Ardire.

Havere commissione. *In mandatis habere.*

Imatti udrêdo, zîpovêl.

Havere per certo. *Per certa habere.* Imatti zâ sîbîno. Daskatti zaislo.

Havere cuore. V. Cuore. V. Animo.

Haver cervello, haver senso. *Sapîa, i.* Imatti pamêc.

Haver poco cervello. *Malo sapere.* Imatti mallo pamêc, fêssêl, sollî.

Non avere niente di cervello. *Nihil admodum sapere.* Neimatti nîsêdo pamêci, sollî u gâvi.

Havere, o far buon fine. *Haumen habere exitum.* Imatti dîlêdo sîarêu. Oulêdo sîarêcênti.

Havere, o far mal fine. *Malum exitum habere.* Imatti glîa sîarêdo. Sîfem sîarêdo sîarêcênti.

Haver facoltà, forza, o virtù di fare qualche cosa. *Polce, vi. ai.* Imatti moocê. Mucchi, mîgê, gantam. Bîci vîgêtan, na, no.

V. G. Vîgêtan ubîame. Mî puoi uccidêre. Vîgêta, vîgêto.

Haver assai da fare. *Satis negotii habere.* Imattimozzo possâlas. Bîci u velikom pâdu.

Imatti duffa cîgnêta, oprâza. V. Affannato.

Havere il malanno, e la cula Pasquz. *Dupliciter dolere.* Imatti zao Boxêch, i gôrre gâdîsê.

Havere cattivo nome. *Malo auditu.* Imatti glîo imme, zao glîo. Bîmî glîo glîa.

Haver male. *Esse esse.* Bîci glîo, glîa glîo.

Haver noia. *Malo ferre.* Delâdici tkomni kôjê sîvar. V. G. Hô a non la farica.

Dossâdîcîmî erâd. Trâdîna puossîmî illi pociêti. Maemo. Mârko bîci tkomni.

Dudîci tkomni kôjê sîvar.

Haver buon nome. *Bone auditu.* Stecchi dâbro imme. Imatti dâbro imme. Proverbialem. Dobrêstêsi okkêti.

Haver riguardo, rispetto. *Habere rationem.* Imatti ôpazze, ôhîr, ômê.

Haver à schifo. V. Schifare.

Haver torto. *Inimam causam habere.* Imatti kîvîo. Imatti kîvîom. Bîci kîvîy.

Haver gran voglia. *Maxime velle.* Vedma xûdjet. Snaghoturi za cîlêu. V. Bruciare.

Haver poca voglia. *Esse esse.* Nexêl jetti vele.

Havere, o tenere il primo luogo. *Esse primario loco.* Bîci na parvômî mîjêlê. Imatti parvômîjêlê.

Havere, o tenere il secondo luogo. *Secundum locum dîmêre.* Imatti mîjêlê zâ parvômî.

Che hai da far mena? *Quid tibi moriamur?* Sêd jê tîlê mîmîne? Sêd jê tîlê mîmîne?

Secondo l'havere. *Prout fuerit.* Po tîndîu.

Havere parte. *Habere, ita, tum.* Imân, na, na. Neimân, na, no. oon havêto.

Esse vîdêti mî imano.

Pi zîpovêtanjênu dâna. Tzann.

H E

H E & ô la. *Hen. ib.*

Hebraico nome alla hebraica. *Judaici.* Nâ xîdêrêkî. Xîdêrêkî. Nâ Eurjênkîa.

Eurjênkî.

Hebraico Gîndaleo. V. Gîndaleo.

Hebraizate. V. Giudaizate.

Hebreu. *Hebraei, i. m.* Eurjênkî, nîa. m. Kê padêta frêd tîvânê.

Ghê Eurjênkî pânjê imêdu.

Têse ôhêlê quîk sîatôrêa.

Pîbîjênu hêlênu polîcîatêu. Gîozg. Pl.

V. Gîndro.

Hebrea. *Medius Hebrea.* Eurjênkîa, kî. f. Eurjênkîgîzê, gîne. i.

Eurjênkî gîa sîdênu mîlêda.

Kê jêzêta tîpê sîdêlê. Mam. Gîot.

Hebreu, fiume di Tracia. *Hebreu, i. m.* Mîsîta, zî. f.

Vârê Mâr zê pîbîjê, kîa.

Mêdêrêkî bîrêzê tîpê mîpîvî.

Kîd Ofsê kîa gîa pîa.

Draagê pîjêfê ad glîabêvî. Osm.

Helena, nome proprio di Donna. *Helena, na. f.* Jêlê, tê. f. Jêlîza, zê. f.

Heleno herbo. *Helios, f.* Omas, na. m.

Heliotropio. V. Gîrisole.

Helleborus herba medicinale. *Helleborus, m. m.* Cemerîzê, zê. f. Cemerîzêkî, kî. f.

Helleborus negro. *Helleborus niger.* Kîkêrêkî, kîam.

Hellera, è còsêra pianta nera. *Hellera, m. f.* Bîrîlîgî, zê. m.

Nâvîgîzê Bîrîlîgî tîzê mîgêdê.

Dîbê nî kîomî. Mar.

Di Hellera. *Hederacei, a. m.* Bîrîlîgî, na. m. Bîrîlîgî, zê. m.

Bîrîlîgîzê zêu zâ dîrîtîum zîfîzî zêd.

Ra. Gî.

Vestito di hellera. *Hederacei, fa, sum.* Bîrîlîgî mîom adzêvêu.

Hellêsponto, il stretto di Gallipoli volgarmente il braccio di S. Gîozgîo. *Hellêspontus, m. m.* Ellênomôrre. Ellêspônt, m. m.

Gîlêdê kîbrîmîne sîvêrîamê.

Tîfîzêa mîmîna zêl nî lîlîzê.

Kîomê Ellê padê immo.

Kîd na uccîa tîbîmî Frîzê. Osm.

Emicranee. V. Emicranee.

Hemisperio, cioè la metà della Sfera. *Hemisphaerium, m. n.* Pîokkîfê, fê. m.

Hemisperio di sopra. Hemisperio di sotto. *Hemisperium superum. Hemisperium inferum.*

Pîokkîfê gîrîmî. Pîokkîfê dîgîa.

Hemorroidale. V. Emorroidale.

Herba, nome generico di qua l'herglia specie di herba. *Herba, m. f.* Tîvîzê, vîe. f.

Herba da mangiare. *Herba, m. f.* Tîvîzê, vîe. f.

Herba da dimorire. *Herba, m. f.* Tîvîzê, vîe. f.

Herba, o pianta, che nasce daper la, cioè non temuta. *Herba spontanea.* Sîmônî, cîa.